

Boris Pahor in prva bralna značka Srečka Kosovela na osnovni šoli v Dutovljah

Zanimanje za branje slovenske literature med osnovnošolci se je dvignilo po letu 1960. Takrat sta na Prevaljah na Koroškem, na osnovni šoli učiteljevala slovenist Stanko Kotnik in ravnatelj Leopold Suhodolčan. V čast Prežihovemu Vorancu sta si zamislila bralno značko. Vsak bralec mora prebrati določena dela slov. pisateljev in pesnikov, v pogovoru z učiteljem dokazati, da je delo prebral. Leta 1961 so na Koroškem podelili prve Prežihove bralne značke.

Po vsej Sloveniji je vnema za branje rasla. Vsaka pokrajina si je zamislila značko znanega, pomembnega književnika iz svojih krajev. Kraševci – območje Sežane smo se odločili za Kosovelovo bralno značko. Tako smo počastili in približali učencem pesnika Srečka Kosovela, rojenega v Sežani, počiva pa na tomajskem pokopališču.

Na osnovni šoli v Dutovljah smo prvič podelili bralne značke že leta 1964. Pouk je bil še v stari šoli – zdaj Dom na Krasu.

Čez cesto je stala znana gostilna »Pri Marički«. Na žalost te zgradbe ni več. Brez posebnih razprav z vaščani so jo podrli leta 2010. Kraševci smo izgubili kulturni spomenik.

V to gostilno je prihajal ob koncu tedna iz Trsta slovenski pisatelj Boris Pahor. V svoji sobi je našel zatočišče, mir za svoje pisateljsko delo. V 20 letih je tu nastalo mnogo njegovih pomembnih del.

Ker smo bili sosedje, se srečevali, se pogovarjali, smo ga prosili, da je prišel med naše bralce, na naše slavnostno podeljevanje Kosovelove bralne značke. Z veseljem je prišel med učence, jih nagovoril, pohvalil. Vsakemu je segel v roko, mu čestital in izročil značko. Bilo je svečano.

Povedal pa mi je, da je že sodeloval pri podeljevanju bralnih značk na Koroškem, kjer so učence nagradili z bogato prireditvijo. Bila sem mu hvaležna, da je prišel med bralce in mi tudi povedal, kako je drugod pripravljen ta praznik. To je bil naš začetek. Učitelji smo orali ledino, z leti nabirali izkušnje in plemenitili podeljevanje.

Vabili smo naše pisatelje. Spomnim se Cirila Zlobca, Cirila Kosmača (2 krat), Antona Ingoliča, Leopolda Suhodolčana, Kajetana Koviča in drugih.

Da je bila ideja za bralno značko dobra, je dokaz, saj še danes po vsej Sloveniji berejo osnovnošolci za bralne značke. Delovanje se spreminja, dopolnjuje.

Vsem bralcem želim veliko veselja pri spoznavanju literature.